

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
“НАЦІОНАЛЬНА АТОМНА ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧА КОМПАНІЯ
“ЕНЕРГОАТОМ”

ДП НАЕК “ЕНЕРГОАТОМ”
ФОНД
НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

СТАНДАРТ НАЦІОНАЛЬНОЇ АТОМНОЇ ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧОЇ КОМПАНІЇ «ЕНЕРГОАТОМ»

Управління закупівлями продукції

**СИСТЕМА ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ, ЩО
ЗАКУПОВУЄТЬСЯ ЕКСПЛУАТУЮЧОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.
Загальні положення**

СОУ НАЕК 024:2012

Київ
2012

НАЕК
ОРИГІНАЛ

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: департамент ліцензування ВДЯУ ДП НАЕК «Енергоатом»

2 РОЗРОБНИКИ: Василенко В.І., Нерознак В.І.; Топчій М.А.

3 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ ДП НАЕК «Енергоатом»
« 19 » 09. 2012 р. № 804

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

5 ПЕРЕВІРЯННЯ 19.09.2015, 19.09.2020
(Змінено, зм. № 3)

6 ПІДРОЗДІЛ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ СУПРОВОДЖЕННЯ СТАНДАРТУ: відділ моніторингу та сертифікації департаменту ліцензування виконавчої дирекції з якості та управління

7 МІСЦЕ ЗНАХОДЖЕННЯ СТАНДАРТУ: відділ стандартизації департаменту з управління документацією виконавчої дирекції з якості та управління

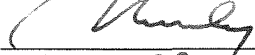
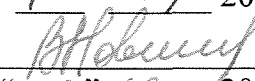
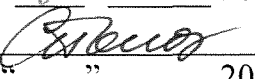
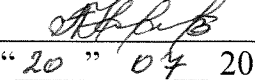

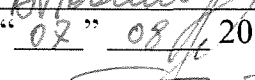

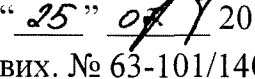
Цей стандарт заборонено повністю або частково відтворювати, тиражувати та поширювати без згоди ДП НАЕК «Енергоатом»

ЗАТВЕРДЖЕНО
ДП НАЕК "Енергоатом"
" 19 " 09 2012 р.
Наказ № 804

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ НОРМАТИВНОГО ДОКУМЕНТА

Управління закупівлями продукції СИСТЕМА ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ, ЩО ЗАКУПОВУЄТЬСЯ ЕКСПЛУАТУЮЧОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

Загальні положення СОУ НАЕК 024:2012

Перший віце-президент – технічний директор	 " 10 " 09 2012 р.	О.В. Шавлаков
Тбо Генеральний інспектор – директор з безпеки	 " 02 " 08 2012 р.	Д.В. Білей
Виконавчий директор з якості та управління	 " " " 2012 р.	С.О. Попов
Начальник відділу стандартизації ВДЯУ	 " 20 " 07 2012 р.	А.А. Нелепов
Виконавчий директор з юридичних питань та економічної безпеки	 " 07 " 09 2012 р.	Н.П. Мусевич
Виконавчий директор з виробництва	 " " " 2012 р.	В.А. Кравець
Заступник генерального інспектора – директор з нагляду за безпекою	 " 02 " 08 2012 р.	В.П. Новіков
Директор з ремонту	 " 02 " 08 2012 р.	В.В. Урбанський
Директор з організації вхідного контролю	 " 20 " 07 2012 р.	А.І. Дем'яненко
Директор з координації закупівель	 " 25 " 07 2012 р.	С.П. Сидоренко
ВП ЗАЕС	вих. № 63-101/14024 " 01 " червня 2012 р.	В.О. Тищенко
ВП РАЕС	вих. № 031/7706 " 07 " липня 2012 р.	Б.Г. Тур
ВП ЮУАЕС	вих. № 45/9323 " 08 " червня 2012 р.	В.В. Кім
ВП ХАЕС	вих. № 56-13/2-154/5905 " 13 " червня 2012 р.	М.С. Панащенко
ВП «Атомкомплект»	вих. № 4940 " 30 " травня 2012 р.	В.О. Васильков
ВП «Атомпроектінжиніринг»	вих. № 02-46/937 " 08 " червня 2012 р.	О.М. Рибчук

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	3
4 Позначки та скорочення.....	6
5 Загальні положення	7
6 Задачі та відповідальність суб'єктів СОВП	8
7 Оцінка відповідності продукції.....	10
7.1 Діяльність з оцінки відповідності продукції на етапі планування закупівель продукції	10
7.2 Діяльність з оцінки відповідності продукції етапі організації та проведення закупівель, а також на етапі укладення договорів на поставку продукції	11
7.3 Оцінка відповідності на етапі розроблення продукції.....	12
7.4 Оцінка відповідності на етапі виробництва продукції.....	13
7.5 Діяльність з оцінки відповідності продукції етапі вхідного контролю продукції	15
7.6 Оцінка відповідності на етапі експлуатації обладнання.....	15
7.7 Інформаційно-аналітична діяльність з оцінки відповідності продукції.....	15
8 Вибір етапів процесу оцінки відповідності продукції.....	16
Аркуш реєстрації змін.....	18

СТАНДАРТ НАЦІОНАЛЬНОЇ АТОМНОЇ ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧОЇ КОМПАНІЇ “ЕНЕРГОАТОМ”

Управління закупівлями продукції СИСТЕМА ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ, ЩО ЗАКУПОВУЄТЬСЯ ЕКСПЛУАТУЮЧОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ. Загальні положення

Управление закупками продукции СИСТЕМА ОЦЕНКИ СООТВЕТСТВИЯ ПРОДУКЦИИ, ЗАКУПАЕМОЙ ЭКСПЛУАТИРУЮЩЕЙ ОРГАНИЗАЦИЕЙ. Общие положения

Чинний від 2015-01-01 (змінено, зм. № 4)

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт є документом, який визначає основні принципи побудови та функціонування системи оцінки відповідності продукції, що закуповується ДП “НАЕК “Енергоатом” і до якої визначено вимоги щодо оцінювання відповідності.

1.2 Цей стандарт розроблено відповідно до чинного законодавства у сфері використання ядерної енергії та оцінки відповідності, з метою конкретизації основних його положень та їх додержання суб’єктами, що беруть участь у процесах створення продукції, закупівлі, експлуатації.

1.3 Вимоги стандарту обов’язкові до виконання:

- працівниками структурних підрозділів ДП “НАЕК “Енергоатом” під час планування закупівлі продукції, контролю продукції під час виробництва, здійсненні вхідного контролю продукції, контролю на етапі експлуатації обладнання;

- юридичними та фізичними особами, що беруть участь у реалізації положень системи оцінки відповідності продукції у межах договорів (контрактів) з ДП “НАЕК “Енергоатом”;

- виробниками (постачальниками) продукції, якщо до договору (контракту) на закупівлю внесена відповідна умова.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ *(змінено, зм. № 9)*

У цьому стандарті використані посилання на такі документи:

Закон України
від 15.01.2015 № 124-VIII

Про технічні регламенти та оцінку відповідності

Постанова Кабінету Міністрів
України від 14.05.2008 № 446

Про затвердження Порядку митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України та підлягають обов’язковій сертифікації в Україні, і

визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України

Наказ Держспоживстандарту України від 01.02.2005 № 28, зареєстровано в Мін'юсті України 04.05.2005 за № 466/10746

Про затвердження Переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації в Україні

НП 306.2.141-2008

Загальні положення безпеки атомних станцій

НП 306.1.182-2012

Вимоги до системи управління діяльністю експлуатуючої організації (оператора)

НП 306.1.190-2012

Загальні вимоги до системи управління діяльністю у сфері використання ядерної енергії

ДСТУ 3021-95

Випробування і контроль якості продукції. Терміни та визначення

ДСТУ 3278-95

Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення

ДСТУ 8634:2016

Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Настанови щодо розроблення та поставлення на виробництво нехарчової продукції

ДСТУ ISO/IEC 17000:2007

Оцінювання відповідності. Словник термінів і загальні принципи

СОУ НАЕК 012:2012

Управління закупівлями продукції. Оцінка постачальників

СОУ НАЕК 042:2014

Управління закупівлями продукції. Організація закупівель продукції

СОУ НАЕК 038:2017

Управління закупівлями продукції. Організація вхідного контролю продукції для АЕС

СОУ НАЕК 039:2013

Управління закупівлями продукції. Система оцінки відповідності продукції. Оцінювання відповідності продукції на етапі виробництва

СОУ НАЕК 045:2013

Управління закупівлями продукції. Система оцінки відповідності продукції. Критерії вибору процедур оцінювання відповідності

СОУ НАЕК 005:2016	Управління документацією. Технічні вимоги та умови постачання продукції для АЕС. Правила розроблення, оформлення та поводження. Вимоги до змісту
СОУ НАЕК 077:2015	Управління закупівлями продукції. "Технічні умови", "Технічні специфікації" та "Технічні завдання" на продукцію для АЕС. Порядок розроблення, розгляду, погодження та поводження
ОСТ 34-38-702-85	Система ТоiP. Основные понятия для АЭС. Термины и определения

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використовуються терміни в такому значенні:

3.1	Замовник	Структурній підрозділ Дирекції або відокремлений підрозділ Компанії, що замовляє продукцію для використання у сфері діяльності за яку несе відповідальність згідно прийнятому розподілу обов'язків <i>(змінено, зм. № 4)</i>
3.2	Виробник	Будь-яка фізична чи юридична особа (резидент чи нерезидент України), яка виготовляє продукцію або доручає її розроблення чи виготовлення та реалізує цю продукцію під своїм найменуванням або торговельною маркою (Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності") <i>(змінено, зм. № 8)</i>
3.3	Документ про відповідність	Декларація (в тому числі декларація про відповідність), протокол (у тому числі протокол випробувань), звіт, висновок, свідоцтво, сертифікат (у тому числі сертифікат відповідності) або будь-який інший документ, що підтверджує виконання визначених вимог, які стосуються об'єкта оцінки відповідності (Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності") <i>(змінено, зм. № 8)</i>
3.4	Контрольна точка	Місце розміщення первинного джерела інформації про контрольований параметр об'єкта контролю (ДСТУ 3021)
3.5	Невідповідність продукції	Невиконання встановлених до продукції вимог (ДСТУ 3278)
3.6	Обладнання	Різноманітні пристрої, системи, пристосування, механізми, тощо, що встановлені на АЕС та діють в загальному технологічному процесі перетворення енергії ділення ядер атомів в електричну енергію та тепло (ОСТ 34-38-702-85) <i>(змінено, зм. № 4)</i>

- 3.7 **Оцінка (оцінювання) відповідності** Процес доведення того, що визначені вимоги, які стосуються продукції, процесу, послуги, системи, особи чи органу, були виконані (Закон України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”) *(змінено, зм. № 8)*
- 3.8 **Перелік постачальників ДП НАЕК “Енергоатом”** Перелік підприємств, відносно яких в установленому ДП НАЕК “Енергоатом” порядку проведена оцінка і прийнято Рішення (СОУ НАЕК 012)
- 3.9 **Підтвердження відповідності** Видача документа про відповідність, яка ґрунтується на прийнятому після критичного огляду рішенні про те, що виконання визначених вимог було доведене (Закон України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”) *(змінено, зм. № 8)*
- 3.10 *(вилучено, зм. № 4)*
- 3.11 **План якості** Документ, що включає описовий перелік технологічних процесів і контрольних операцій, що підлягають контролю, вимог до них, а також кількість і статус контрольних точок.
- 3.12 **Продукція** Матеріальний результат трудової діяльності або виробничих процесів, що має корисні властивості і призначений для використання споживачем (ДСТУ 3278-95)
- 3.13 **Програма випробувань** Організаційно-методичний документ, обов'язковий до виконання, що встановлює об'єкт і цілі випробувань, види, послідовність і об'єм експериментів, що проводяться, порядок, умови, місце і терміни проведення випробувань, забезпечення і звітність по них, а також відповідальність за забезпечення і проведення випробувань (ДСТУ 3021) *(змінено, зм. № 6)*
- 3.14 **Процедура оцінки відповідності** Будь-яка процедура, яка безпосередньо чи опосередковано використовується для визначення того, що визначені вимоги виконуються (Закон України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності”) *(змінено, зм. № 8)*
- 3.15 **Постачальник** Юридична особа будь-якої організаційно-правової форми та форми власності або фізична особа-підприємець, яка виконує господарські зобов'язання на підставі господарського договору та інших угод із Замовником, передбачених законом, щодо постачання продукції, виконання робіт, надання послуг. Постачальником може бути розробник та/або

виробник продукції (СОУ НАЕК 077) *(змінено, зм. № 8)*

3.16 *(вилучено, зм. № 8)*

3.17 **Сертифікація** Підтвердження відповідності третьою стороною (особою, яка є незалежною від особи, що надає об'єкт оцінки відповідності, та від особи, що заінтересована в такому об'єкті як споживач чи користувач), яке стосується продукції, процесів, послуг, систем або персоналу (Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності") *(змінено, зм. № 8)*

3.18 *(вилучено, зм. № 8)*

3.19 **Система оцінки відповідності** Правила, процедури та настанови для проведення оцінювання відповідності (ДСТУ ISO / IEC 17000).

3.20 **Технічний регламент** Нормативно-правовий акт, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з ними процеси та методи виробництва, включаючи відповідні процедурні положення, додержання яких є обов'язковим. Він може також включати або виключно стосуватися вимог до термінології, позначень, пакування, маркування чи етикетування в тій мірі, в якій вони застосовуються до продукції, процесу або методу виробництва (Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності") *(змінено, зм. № 8)*

3.21 **Технічне регулювання** Правове регулювання відносин у сфері визначення та виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних з ними процесів та методів виробництва, а також перевірки їх додержання шляхом оцінки відповідності та/або державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції чи інших видів державного нагляду (контролю) (Закон України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності") *(змінено, зм. № 8)*

3.22 **Точка затримки** Контрольна точка в якій контроль здійснюється шляхом спостереження або безпосередньої участі в контрольній операції за умови, що на час контрольної операції технологічний процес повинен бути зупинений і його продовження можливе тільки після отримання задовільного результату

3.23 **Точка огляду** Контрольна точка в якій контроль здійснюється шляхом спостереження за ходом технологічної операції без зупинки виробничого процесу або за документами шляхом перевірки звітної документації за наслідками проведення відповідних операцій

- 3.24 **Уповноважена організація** – Стороння організація (орган з оцінки відповідності, орган з інспектування, акредитований Національним агентством з акредитації України), яка в рамках установлених сферою акредитації, здійснює оцінку відповідності продукції для ДП «НАЕК «Енергоатом» згідно з умовами, визначеними цим стандартом (використовується в цьому стандарті) *(Змінено, зм. № 9)*

4 ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

АЕС	Атомна електростанція
БД	База даних
ВП	Відокремлений підрозділ
ВТВ	Вихідні технічні вимоги
Держатомрегулювання	Державна інспекція з ядерного регулювання України
ДП НАЕК “Енергоатом”	Державне підприємство “Національна атомна енергогенеруюча компанія “Енергоатом”
ЄСКД	Єдина система конструкторської документації
ЄСТД	Єдина система технологічної документації
ЕО	Експлуатуюча організація
КД	Конструкторська документація
НД	Нормативна документація <i>(додулено, зм. № 4)</i>
ОВП	Оцінка відповідності продукції
ПОВ	Процес оцінки відповідності
РАВ	Радіоактивні відходи <i>(додулено, зм. № 4)</i>
СВБ	Система важлива для безпеки
СКД	Система конструкторської документації
СОВП	Система оцінки відповідності продукції
ТД	Технологічна документація
ТЗ	Технічне завдання
ТС	Технічна специфікація
ТУ	Технічні умови
УБДН	Українська база даних надійності
УО	Уповноважені організації
ЯУ	Ядерна установка
HP (hold point)	Точка затримки
WP (witness point)	Точка огляду

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Реалізація положень стандарту повинна здійснюватись в рамках діяльності ДП НАЕК “Енергоатом” з управління закупівлею продукції, до якої визначені вимоги з оцінювання відповідності.

5.2 Система оцінки відповідності продукції є елементом системи управління закупівлями продукції – складової частини системи управління якості ДП “НАЕК “Енергоатом”.

5.3 Основною метою системи оцінки відповідності продукції в ДП “НАЕК “Енергоатом” є недопущення застосування продукції, що не відповідає вимогам норм, правил та стандартів, чинних в атомній енергетиці, нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері технічного регулювання.

5.4 Для досягнення встановленої мети Система оцінки відповідності продукції Компанії спрямована на вирішення таких задач:

- визначення схеми оцінки відповідності продукції, що постачається в ДП “НАЕК “Енергоатом”;
- визначення обсягів контролю при оцінці відповідності продукції;
- контроль за виконанням вимог до продукції, важливої для безпеки, на відповідність діючими у сфері використання ядерної енергії норм, правил та стандартів;
- контроль за виконанням вимог до продукції, встановлених законодавством України у сфері технічного регулювання;
- збереження документації про оцінку відповідності продукції і врахування досвіду в цій сфері.

5.5 До продукції, що закуповується ДП “НАЕК “Енергоатом” і до якої визначаються вимоги щодо оцінювання відповідності, належить: *(змінено, зм. № 9)*

5.5.1 Продукція, яка застосовується у системах важливих для безпеки, у тому числі продукція загально-промислового призначення, на яку поширюються вимоги норм, правил та стандартів, діючих у сфері використання ядерної енергії;

5.5.2 Продукція, що застосовується в системах і елементах, що не впливають на безпеку, але відмова якої може істотно вплинути на виробництво електроенергії (наприклад, коли вартість обладнання перевищує вартість тригодинного вироблення електроенергії енергоблоком АЕС);

Примітка. Необхідність проведення та обсяги оцінювання відповідності продукції зазначеної у 5.5.1 та 5.5.2 визначаються замовником в кожному конкретному випадку з врахуванням критеріїв, що сприяють призначенню контролю за СОУ НАЕК 045. *(змінено, зм. № 9)*

5.5.3 Продукція, що підлягає підтвердженню відповідності (сертифікації) у законодавчо регульованій сфері.

Примітка. До продукції, що підлягає підтвердженню відповідності (сертифікації) у законодавчо регульованій сфері відноситься:

- продукція, яка включена до “Переліку продукції, що підлягає обов’язковій сертифікації в Україні”;
- продукція на яку поширюються вимоги технічних регламентів України.
- *(вилучено, зм. № 4)*

5.5.4 Продукція, що підлягає оцінці відповідності відповідно до 7.5.6 (четвертий та п’ятий абзаци) НП 306.1.190-2012 *(додано, зм. № 4)*.

5.6 Напрямки реалізації процедур оцінки відповідності

5.6.1 Згідно з ДСТУ ISO/IEC 17000 оцінка відповідності виконується шляхом випробування, здійснення контролю і може здійснюватися першою, другою та третьою стороною.

Оцінку відповідності першою стороною виконує особа або організація, що постачає продукцію, шляхом оформлення декларації в установленому порядку.

Оцінка відповідності другою стороною здійснюється організацією, що зацікавлена в продукції як користувач (споживач) - ДП "НАЕК "Енергоатом". За дорученням ДП "НАЕК "Енергоатом" оцінку відповідності може здійснювати уповноважена організація згідно з договором на виконання цієї роботи.

Оцінка відповідності третьою стороною здійснює особа або орган, що є незалежним від постачальника та споживача, акредитований та призначений у встановленому порядку і уповноважений виконувати роботи з підтвердження відповідності у визначеній сфері діяльності.

5.6.2 Оцінка відповідності другою стороною, продукції, що підпадає під визначення 5.5.1, 5.5.2 та 5.5.4 цього стандарту, передбачається здійснюватися на всіх етапах її створення. Необхідність проведення процедури оцінювання на відповідному етапі має визначатися у кожному окремому випадку Замовником (за СОУ НАЕК 045).
(змінено, зм. № 6)

Оцінювання відповідності на етапі виробництва має здійснюватися згідно з планами якості, вимоги до форми та змісту яких, викладається в СОУ НАЕК 039.
(змінено, зм. № 4)

5.6.3 У разі коли продукція підлягає підтвердженню відповідності (сертифікації) у законодавчо регульованій сфері (5.5.3) і одночасно підпадає під визначення 5.5.1 та 5.5.2 цього стандарту, необхідність проведення оцінки на відповідність вимогам норм, правил та стандартів, що діють у сфері використання ядерної енергії має визначатися в кожному окремому випадку в залежності від обсягів та процедур з підтвердження відповідності, які здійснюються третьою стороною. Такі оцінки можуть проводитися другою та третьою стороною одночасно або порізно.

5.7 Для зберігання та накопичення інформації щодо процедур оцінки відповідності, результатів оцінювання має бути створена база даних системи оцінки відповідності продукції, що закуповується ДП "НАЕК "Енергоатом". Порядок її функціонування, наповнення інформацією, взаємодією з іншими базами (УБДН, базою даних постачальників продукції тощо) викладено окремим документом.

6 ЗАДАЧІ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ СОВП

6.1 Суб'єктами системи оцінки відповідності продукції ДП НАЕК "Енергоатом" є:

- замовник;
- виробник;
- постачальник;
- уповноважена організація.

6.2 Задачі та відповідальність замовника

Замовник повинен забезпечити:

- 1) формування початкових вимог, розробку технічних вимог відповідно до СОУ НАЕК 005, узгодження ТЗ, узгодження ТУ або ТС на продукцію;
- 2) підготовку договорів (контрактів) з виробниками (постачальниками);
- 3) контроль за виконанням умов договорів (контрактів) з виробниками (постачальниками);

- 4) узгодження планів якості, розроблених виробником;
- 5) здійснення оцінки відповідності (друга сторона);
- 6) вибір уповноважених організацій для здійснення оцінки відповідності продукції на стадії виробництва, і укладення з ними договорів на виконання робіт;
- 7) контроль за виконанням уповноваженими організаціями умов договорів (контрактів);
- 8) залучення експертних організацій і експертів для підготовки експертних висновків і участі в комісіях при проведенні приймальних випробувань;
- 9) участь (за необхідності) своїх представників у випробуваннях (контролі) в контрольних точках;
- 10) здійснення вхідного контролю продукції СВБ, що постачається, з метою перевірки її відповідності умовам договорів (контрактів) на постачання.
- 11) ведення і підтримання в актуальному стані бази даних СОВП, у межах встановленої відповідальності.

6.3 Задачі та відповідальність виробника

Виробник повинен забезпечити:

- 1) розробку ТД, зокрема технологічні процеси виготовлення (карти технологічного процесу, операційні карти, маршрутні карти тощо), організаційно-розпорядчих документів, що дозволяють виготовляти продукцію відповідно до вимог КД;
- 2) технічну можливість виготовлення продукції відповідно до вимог нормативної, конструкторсько-технологічної документації та вимог замовника;
- 3) технічну можливість проведення випробувань, контролю якості продукції і усунення виявлених невідповідностей відповідно до програм випробувань і технологічної документації; *(змінено, зм. № 3)*
- 4) розробку планів якості відповідно до КД, ТД, НД та умов договору (контракту) та їх узгодження із замовником; *(змінено, зм. № 4)*
- 5) метрологічне калібрування, перевірку засобів вимірювальної техніки;
- 6) документальне підтвердження кваліфікації персоналу, який впливає на якість продукції (НП 306.1.182-2012);
- 7) документальне підтвердження спроможності випробувальних підрозділів (дільниць, лабораторій) здійснювати випробування;
- 8) фіксацію і облік виявлених під час оцінки відповідності продукції невідповідностей, узгодження корегувальних дій із замовником (карти невідповідностей і відступів, технічні рішення);
- 9) забезпечення належних умов участі у оцінці в контрольних точках представників Замовника.
- 10) наявність документу (документів) про відповідність у разі, коли продукція підлягає підтвердженню відповідності у законодавчо регульованій сфері. *(змінено, зм. № 8)*

6.4 Задачі та відповідальність постачальника продукції, що не є виробником.

До загальних обов'язків постачальника належать: поставка продукції на умовах договору (контракту), своєчасне інформування замовника про готовність продукції до проведення оцінки відповідності, забезпечення перевірки якості продукції, що закуповується, участь в оцінці відповідності продукції, якщо це передбачено договором (контрактом), надання за запитом замовника необхідної і точної інформації стосовно продукції.

Постачальник несе відповідальність за якість продукції протягом встановленого гарантійного терміну, у тому числі за якість матеріалів, що використовувались для виготовлення продукції, а також за відповідність властивостей продукції, тим що визначені в договорі, за умови належного зберігання і використання її Замовником у відповідності з інструкцією підприємства - виробника, доданою до них.

Наявність документа про відповідність, що засвідчує якість продукції, не звільняє постачальника від відповідальності за поставку продукції неналежної якості. *(змінено, зм. № 8)*

6.5 Задачі та відповідальність уповноважених організацій

Уповноважені організації повинні забезпечити в обсягах, передбачених договорами (контрактами) із замовником:

1) участь в процедурах оцінки відповідності на етапі виготовлення продукції відповідно до вимог договору (контракту), включаючи перевірку (за необхідності) готовності підприємства до початку виготовлення і розгляд КД і ТД в обсягах, необхідних для якісного виконання оцінки відповідності;

2) узгодження планів якості виробника;

3) участь у кваліфікаційних, приймально-здавальних, періодичних та типових випробуваннях відповідно до програм випробувань;

4) інформування замовника про виявлені відступи і невідповідності при виготовленні продукції;

5) оформлення документів встановленої форми, що засвідчують відповідність продукції встановленим вимогам;

6) відшкодування збитків, що можуть бути заподіяні замовнику внаслідок недобросовісної діяльності з оцінки відповідності продукції. Відповідальність має зазначатися в договорі (контракті).

6.6 Відповідальність експертних організацій, органів з сертифікації та оцінки відповідності, випробувальних лабораторій, організацій науково-технічної підтримки, які належать до суб'єктів державної системи оцінки відповідності (сертифікації) встановлюється законодавством України.

Технічні експерти відповідають за якість та повноту виконання робіт, обґрунтованість висновків.

7 ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

7.1 Діяльність з оцінки відповідності продукції на етапі планування закупівель продукції

7.1.1 Замовник визначає вимоги до продукції, а також конкретні умови і межі відповідальності постачальника, зокрема, в питанні оцінки відповідності (НП 306.1.190-2012). Визначає можливу схему оцінки відповідності продукції: першою стороною, другою стороною чи третьою стороною.

7.1.2 На стадії оформлення річних заявок Замовник, відповідно до покладених на нього функцій, визначає необхідність наявності документів, що підтверджують відповідність продукції (протоколи випробувань, акти про результати періодичних або типових випробувань, сертифікати відповідності, свідоцтво про визнання

відповідності, декларації про відповідність, плани якості тощо), а вимога щодо їх наявності включається в договір (контракт) на закупівлю продукції.

Для будівництва нових енергоблоків АЕС, сховищ відпрацьованого ядерного палива, об'єктів поводження з РАВ Замовник визначає необхідність оцінки відповідності продукції безпосередньо після одержання проектної документації достатньої для її замовлення.

7.1.3 У випадку, якщо продукція підлягає підтвердженню відповідності (сертифікації) у законодавчо регульованій сфері, в договір (контракт) мають бути включені вимоги щодо цього.

7.1.4 У разі неможливості провести оцінювання відповідності за планами якості Замовник може прийняти рішення про необхідність здійснення добровільної оцінки відповідності шляхом сертифікації продукції. До функцій Замовника у межах його компетенції відноситься перевірка того, відносно яких параметрів має проводитися добровільна сертифікація продукції, а також перевірка можливості проведення такої сертифікації у встановленому в Україні порядку. Нормативні документи і номенклатура вимог, на відповідність яким проводиться добровільна сертифікація продукції, встановлюється безпосередньо Замовником.

Технічні параметри, які мають бути підтверджені шляхом добровільної сертифікації повинні бути встановлені в технічних вимогах та умовах постачання з посиланням на відповідні нормативні документи.

Сертифікація продукції проводиться на відповідність вимогам, встановленим в ТУ, ТС, національних стандартах та інших нормативних документах, що використовуються під час розроблення, проектування і виробництва продукції. В технічних вимогах та умовах поставки необхідно вказати технічні параметри та розділи або пункти нормативних документів на відповідність яким здійснюється добровільна сертифікація.. *(змінено, зм. № 9)*

7.1.5 Під час планування поставок імпортової продукції необхідно додержуватися вимог 7.1.1 - 7.1.4 цього стандарту, а також документу: "Порядок митного оформлення товарів, що ввозяться на митну територію України та підлягають обов'язковій сертифікації в Україні". При оформленні договірних (контрактних) документів відповідальність за проведення процедур підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері покладається на постачальника продукції.

7.2 Діяльність з оцінки відповідності продукції на етапі організації та проведення закупівель, а також на етапі укладення договорів на поставку продукції

7.2.1 Діяльність Замовника з оцінки відповідності продукції на етапі організації та проведення закупівель, а також на етапі укладання договорів (контрактів) на поставку продукції повинна базуватися на результатах маркетингового дослідження і враховувати досвід застосування (експлуатації) аналогічної продукції.

Формування заявок на постачання продукції здійснюється відповідальними за матеріально-технічне забезпечення структурними підрозділами Дирекції і ВП ДП "НАЕК "Енергоатом" згідно з СОУ НАЕК 042. *(змінено, зм. № 4)*

7.2.2 Умови і порядок проведення оцінки відповідності продукції визначаються в технічних вимогах чи договорі (контракті) шляхом посилання на відповідні документи. *(змінено, зм. № 4)*

7.2.3 Якщо продукція підпадає під визначення 5.5.1, 5.5.2 та 5.5.4 цього стандарту, в технічних вимогах та договорі (контракті), мають бути встановлені вимоги щодо здійснення оцінки відповідності другою стороною - представниками замовника (персоналом ДП “НАЕК “Енергоатом” або уповноваженою організацією). *(змінено, зм. № 8)*

В цьому випадку до технічних вимог та договору (контракту) необхідно включати вимоги щодо розробки виробником планів якості та включення до комплекту супровідних документів планів якості, відповідно до яких здійснювалося оцінювання продукції.

7.2.4 Якщо продукція підлягає підтвердженню відповідності (сертифікації) у законодавчо регульованій сфері в технічних вимогах та договорі (контракті) мають бути встановлені вимоги щодо здійснення оцінки відповідності (сертифікації) органом з оцінки відповідності (сертифікації) і, відповідно, вимога щодо супроводу продукції документом про відповідність. *(змінено, зм. № 8)*

7.2.5 Якщо продукція підлягає підтвердженню відповідності шляхом декларування, у технічних вимогах та договорі (контракті) має бути встановлена вимога щодо супроводу продукції декларацією про відповідність. *(змінено, зм. № 4)*

7.2.6 Необхідність проведення додаткової оцінки продукції, зазначеної у 5.6.3 цього стандарту, на відповідність вимогам норм, правил та стандартів, що діють у сфері використання ядерної енергії ДП “НАЕК “Енергоатом” визначається в кожному окремому випадку в залежності від обсягів та процедур з підтвердження відповідності, що застосовуються до продукції відповідно до законодавства. Обсяги та порядок такої оцінки визначаються у технічних вимогах до продукції.

7.3 Оцінка відповідності на етапі розроблення продукції

7.3.1 Під час здійснення процедур з оцінки відповідності другою стороною (ДП “НАЕК “Енергоатом”) на етапі розроблення нової продукції, оцінці підлягають (в загальному випадку):

- технічне завдання;
- конструкторська документація;
- технологічна документація;
- технічні умови (у разі серійного випуску);
- програма та методика приймальних випробувань дослідного зразка;
- результати випробувань та інші матеріали, що підтверджують відповідність розробленої продукції технічному завданню.

7.3.2 Розробка, узгодження та затвердження технічного завдання на нову (модернізовану) продукцію, має здійснюватися відповідно до ДСТУ 8634, СОУ НАЕК 077. *(змінено, зм. № 9)*

Під час розробки технічного завдання, мають бути передбачені умови щодо здійснення процедур з оцінки відповідності, що встановлені до даної продукції.

7.3.3 Під час оцінювання відповідності технічного завдання, конструкторської документації, технологічної документації здійснюється контроль відповідності вимогам норм, правил та стандартів, які діють в атомній енергетиці, а також

оцінюється врахування результатів аналізу досвіду експлуатації аналогічних чи схожих зразків обладнання.

Технічне завдання на продукцію одиничного виробництва, технічні умови на продукцію серійного виробництва, важливу для безпеки мають бути погоджені із Держатомрегулювання.

7.3.4 Замовник здійснює контроль за відповідністю проекту встановленим вимогам (НП 306.1.182-2012).

7.3.5 Контроль проектування застосовується до:

- вхідних та вихідних проектних даних;
- порядку внесення до них змін;
- відповідності проекту встановленим вимогам;
- придатності розрахункових кодів та комп'ютерних програм, які застосовуються;
- затвердження відхилень від встановлених вимог;
- затвердження, внесення змін, обліку та розсилки проектної документації.

7.3.6 Проектувальник застосовує під час проектування лише ті розрахункові коди та комп'ютерні програми, що пройшли перевірку придатності для цілей цього проекту відповідно до законодавства.

7.3.7 Перевірку проекту здійснює персонал, який не брав безпосередньої участі в проектуванні. Результати перевірки заносяться до БД СОВП.

7.3.8 Будь-які зміни чи відхилення від проектних вимог повинні бути ідентифіковані, документально оформлені, перевірені і затверджені Замовником.

7.3.9 До БД СОВП заносяться технічне завдання, технічні умови, програма приймальних випробувань.

7.4 Оцінка відповідності на етапі виробництва продукції

7.4.1 Оцінка відповідності другою стороною на етапі виробництва продукції передбачає в загальному випадку:

- 1) розроблення процедур оцінки відповідності (для законодавчо не регульованої сфери);
- 2) контроль в точках НР і WP виробництва відповідно до планів якості та процедур оцінки відповідності. При цьому оформляються звітні документи встановленої форми (СОУ НАЕК 039); *(змінено, зм. № 3)*
- 3) проведення приймання продукції відповідно до планів якості та умов договору (контракту);
- 4) участь у кваліфікаційних, приймально-здавальних, періодичних та типових випробуваннях продукції;
- 5) перевірка обсягів випробувань продукції, що підлягає підтвердженню відповідності (сертифікації) в законодавчо регульованій сфері та визначення необхідності додаткової оцінки відповідності.

7.4.2 Добровільну оцінку відповідності продукції (сертифікацію), передбачену 7.1.4, повинен здійснювати орган з оцінки відповідності (сертифікації), акредитований Національним агентством з акредитації України, який здійснює оцінку

відповідності в рамках установлених сферою акредитації. Технічні параметри, що підлягають підтвердженню вибираються з технічних вимог та умов постачання.

За позитивних результатів, сертифікаційних процедур, орган з оцінки відповідності має видати сертифікат відповідності, який вважатиметься рівноцінною заміною плану якості *(змінено, зм. № 9)*.

7.4.3 Проведення приймання продукції здійснюється за планами якості та передбачає контроль проведення контрольних і технологічних операцій, контроль проведення випробувань (приймально-здавальні випробування).

7.4.4 План якості розробляється виробником, узгоджується із Замовником та, за необхідності, з уповноваженою організацією.

Замовник визначає та погоджує контрольні точки в плані якості, контроль яких буде здійснюватися в присутності його представників. Якщо до приймання продукції залучається уповноважена організація, контрольні точки встановлюються уповноваженою організацією разом із виробником і погоджуються Замовником. *(змінено, зм. № 4)*

7.4.5 Продукція не повинна постачатися або застосовуватися на АЕС поки не будуть завершені операції, вказані в планах якості, програмах і методиках випробувань, з результатами, що підтверджують їх відповідність встановленим технічним вимогам.

7.4.6 ДП “НАЕК “Енергоатом” визначає процедуру використання продукції до завершення її приймання в ситуаціях, коли це необхідно для забезпечення ядерної чи радіаційної безпеки. ДП “НАЕК “Енергоатом” затверджує перелік осіб, уповноважених на прийняття відповідного рішення (НП 306.1.182-2012).

7.4.7 У випадках, передбачених договором (контрактом), для участі в проведенні приймально-здавальних випробувань і приймання продукції запрошується постачальник продукції (якщо виробник не є постачальником).

7.4.8 Документи, за якими проводять випробування, в загальному випадку встановлюють (безпосередньо або у вигляді посилань на інші документи):

- вимоги до продукції, що підлягає контролю;
- категорії і види випробувань, включаючи склад перевірок, послідовність їх проведення і розподіл перевірок за категоріями випробувань (за наявності категорій самостійних випробувань на надійність, радіаційну стійкість тощо в документах надається посилання на програми і методики випробувань);
- *(вилучено, зм. № 3)*;
- методи випробувань, умови (режими) випробувань;
- вимоги до засобів вимірювання (межі вимірювань, допустимі межі похибки, витратні матеріали, заходи безпеки персоналу і навколишнього природного середовища тощо);
- вимоги до кількості одиниць продукції, відібраних для кожної категорії (виду, групи) випробувань, зазначеної в документах, а також порядку відбору зразків продукції;
- вимоги з підготовки до проведення випробувань;
- вимоги до заходів безпеки при проведенні випробувань;
- порядок обробки даних, за результатами випробувань, і критерії ухвалення рішень за ними, а також порядок оформлення і представлення результатів випробувань.

7.4.9 До БД СОВП заносяться застосований план якості, результати приймальних випробувань, документи про відповідність (електронні копії документів). *(змінено, зм. № 6)*

7.4.10 У визначених нормами і правилами випадках у випробуваннях приймає участь представник регулюючого органу.

7.5 Оцінка відповідності на етапі вхідного контролю продукції

7.5.1 Діяльність ДП “НАЕК “Енергоатом” під час вхідного контролю продукції здійснюється відповідно до вимог СОУ НАЕК 038. *(змінено, зм. № 2)*

7.5.2 Під час проведення вхідного контролю, необхідно перевірити наявність документу (документів) про відповідність, якщо законодавством України передбачено проведення процедур оцінки відповідності (сертифікації) цієї продукції. *(змінено, зм. № 8)*

7.5.3 Під час вхідного контролю продукцію, до якої Замовником умовами договору (контракту) визначено вимоги щодо оцінювання відповідності, має бути перевірено наявність планів якості, що мають входити до комплексу супроводжувальних документів на продукцію. У планах якості повинні бути записи про проведені роботи і заходи. *(змінено, зм. № 4)*

7.5.4 *(вилучено, зм. № 6).*

7.6 Оцінка відповідності на етапі експлуатації обладнання

За результатами експлуатації, ремонту і обслуговування відповідальними структурними підрозділами ВП ЕО безперервно здійснюється моніторинг результатів застосування (експлуатації) обладнання.

Структурний підрозділ Дирекції Компанії, на який покладено відповідальність за забезпечення функціонування системи оцінки відповідності продукції здійснює інформування Держатомрегулювання України про невідповідність придбаної продукції відповідно до встановленої процедури (НП 306.1.190-2012) на основі даних отриманих від ВП. *(змінено, зм. № 7)*

Результати моніторингу вносяться до бази даних СОВП (інформація про відмови, порушення у роботі, проведені ремонти тощо).

7.7 Інформаційно-аналітична діяльність з оцінки відповідності продукції

7.7.1 Інформаційно-аналітична діяльність з ОВП проводиться з використанням бази даних. База даних СОВП використовує дані, накопичені в УБДН для обладнання важливого для безпеки, в БД “Постачальники” і дані, накопичені в процесі оцінки відповідності продукції на всіх АЕС. БД СОВП містить інформацію необхідну для цілей:

- визначення і прогнозу потреб у продукції;
- отримання результатів маркетингового дослідження ринку продукції;
- оцінки постачальників та виробників продукції;
- систематичного аналізу результатів використання/експлуатації продукції;
- вибору процедур для оцінки відповідності конкретного обладнання;
- підготовки комплексу документів, пов’язаного з оцінкою відповідності продукції.

Дані щодо продукції вносяться в базу даних СОВП на ВП та в Дирекції Компанії призначеними відповідальними працівниками.

продукції.

Дані щодо продукції вносяться в базу даних СОВП на ВП та в Дирекції Компанії призначеними відповідальними працівниками.

7.7.2 Визначення і планування потреб у продукції здійснюється структурними підрозділами Дирекції та ВП АЕС за результатами експлуатації, ремонту, обслуговування енергоблоків і інших об'єктів та у відповідності до проектної/ проектно-конструкторської документації на будівництво нових об'єктів. Заплановані та визначені потреби включаються до зведеної річної заявки.

7.7.3 Поточне маркетингове дослідження пропозицій продукції на ринку здійснюється підрозділами виробничо-технічної комплектації ВП. Результати вводяться в базу даних СОВП. *(змінено, зм. № 4)*

7.7.4 Оцінка постачальників є плановою діяльністю Компанії. Порядок оцінювання, відповідальність учасників процедур та внесення підприємств до Переліку постачальників встановлено СОУ НАЕК 012. Результати оцінки зберігаються в базі даних постачальників і СОВП.

За результатами цієї діяльності приймається рішення про затвердження постачальника і формується Перелік постачальників продукції ДП НАЕК "Енергоатом".

7.7.5 Систематичний аналіз результатів використання/експлуатації продукції здійснюється структурними підрозділами Дирекції та ВП АЕС. Результати аналізу (фіксування невідповідностей, кількості ремонтів, зупинок, замін та ін.) заносяться в базу даних СОВП і використовуються при формуванні нових замовлень продукції (НП 306.1.190-2012).

7.7.6 При виборі процедур для оцінки відповідності конкретного обладнання необхідно враховувати результати проведення оцінок аналогічного чи схожого обладнання.

7.7.7 При підготовці комплекту документів, пов'язаного з оцінкою відповідності продукції враховуються дані отримані при оцінках, що вже відбулися, згідно планів якості. Аналізується необхідність акцентування на тих чи інших процесах. Після проведення оцінки копії документів заносяться в базу даних СОВП. *(змінено, зм. № 3)*

8 ВИБІР СХЕМИ ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОДУКЦІЇ

В залежності від класу безпеки (НП 306.2.141-2008), до якого віднесена та чи інша продукція, рекомендується оцінювати відповідність продукції за етапами, наведеними у таблиці 1.

Таблиця 1. Вибір схеми процесу оцінки відповідності

Етапи ОВП	Класи безпеки			
	1	2	3	4, якщо відмова продукції може істотно вплинути на виробництво електроенергії АЕС
Планування закупівель продукції	так	так	так	так
Інформаційно - аналітичне забезпечення	так	так	так	так
Діяльність з оцінки відповідності продукції на етапі організації та проведення закупівель, а також на етапі укладення договорів на поставку продукції	так	так	так	так
Оцінка відповідності на етапі розроблення продукції	так	ні	ні	ні
Оцінка відповідності на стадії виробництва продукції	так, відповідно до плану якості	так, відповідно до плану якості	так, відповідно до плану якості	Необхідність у проведенні оцінки відповідності визначається згідно п. 5.5
Вхідний контроль продукції	так	так	так	так
Оцінка відповідності під час експлуатації обладнання	так	так	так	так

Код КНДК 5.10.40; 5.10.60

Ключові слова: контроль, оцінка відповідності, продукція, сфера використання ядерної енергії
